

Els municipis catalans deixaran de cobrar 14,4 milions anuals d'IBI amb l'aixecament dels peatges

Els alcaldes avisen que en alguns casos perden entre un 10% i un 20% del pressupost local i reclamen compensacions

El peatge de l'AP-7 a la Roca | Abertis

Els municipis catalans deixaran de cobrar prop de 14,4 milions d'euros anuals d'IBI un cop expiri la concessió l'AP-7, l'AP-2, la C-32 i la C-33 el 31 d'agost, d'acord amb les quantitats que Abertis va pagar el 2020, segons ha pogut saber l'ACN. La fi dels peatges implicarà que desenes de municipis per on transcorren autopistes com l'AP-7 entre la Jonquera i Tarragona i el tram català de l'AP-2 entre el Vendrell i Saragossa deixin de percebre aquest recurs. A banda, alguns ajuntaments també cobraven l'IBI de les àrees de serveis. Alguns dels alcaldes expliquen a l'ACN que perdran entre un 10 i un 20% del pressupost municipal o ingressos importants per a serveis com la llar d'infants i reclamen solucions per evitar el sotrac.

Aquesta però no serà l'única conseqüència un cop expiri l'explotació dels peatges de l'AP-7 i l'AP-2, que passaran a ser gestionats pel Ministeri de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana, i de la C-32 i la C-33, que depenen de la Generalitat. També hi ha el debat pendent de resoldre's sobre com es mantindran aquestes vies d'alta capacitat i, a pocs mesos que aquestes vies reverteixin a les administracions públiques, no s'ha aprovat cap model.

A les comarques gironines, la fi de la concessió de l'AP-7 suposarà que els 27 municipis per on

passa l'autopista deixin de cobrar 3,75 milions en concepte d'IBI. Entre els més afectats, hi ha Sant Julià de Ramis (Gironès), on l'any passat aquests ingressos van ser de 367.650,41 euros.

El seu alcalde, Marc Puigtió, assegura que des d'un principi ja es van curar en salut, i en comptes de destinar-ho a despesa corrent van decidir posar-ho a inversions. Però també admet que aquesta quantitat suposa el 10% del pressupost -al poble, és de 3 milions- i fins a la meitat de les inversions.

"Ens veurem afectats, i per això tenim intenció de demanar a l'Estat algun tipus de compensació", concreta Puigtió. De fet, l'alcalde ja ha demanat a la Diputació que faci un informe per veure si això és viable. I també té intenció de convocar una trobada amb la resta d'ajuntaments afectats del Gironès per intentar fer front comú i anar a la una.

"És molt injust que tan sols haguem cobrat aquesta quantitat durant pocs anys", diu Puigtió, en referència a què abans del 2017 la concessionària tenia bonificat fins a un 95% de l'impost. "L'autopista fa més de 50 anys que passa pel terme municipal, i com a afectats hauríem de veure'ns compensats", concreta l'alcalde.

A Bàscara, un 20% del pressupost

L'IBI que Abertis va pagar l'any passat a l'Ajuntament de Bàscara (Alt Empordà) va ascendir a 268.690,21 euros. L'alcalde, Narcís Saurina, explica que aquesta xifra representa "un 20% del pressupost municipal" i admet que la pèrdua d'aquests ingressos deixa els comptes en una situació preocupant.

Saurina recorda que l'Ajuntament fa anys que està pagant un deute heretat (110.000 euros a l'any) i que els ingressos per l'IBI representaven un alenada d'oxigen. "Ens permetia anar pagant el deute i fer petites inversions", ha apuntat l'alcalde. Ara, però, Saurina té clar que "venen temps d'estrènyer-se el cinturó".

L'única esperança que manté l'Ajuntament de Bàscara és que la Generalitat desencalli el desenvolupament urbanístic del polígon d'Orriols. Saurina aprofita per demanar "més empatia amb les necessitats del territori" a la Comissió d'Urbanisme i obtenir així una nova font d'ingressos.

[noticiadiari]2/218639[/noticiadiari]

I a Sils (Selva), l'Ajuntament està a l'espera de la liquidació que es farà en l'IBI d'aquest mateix any. Segons l'alcalde, Eduard Colomé, "l'escenari és un punt incert" perquè la concessió no finalitzarà amb el tancament de l'any i això dificulta la previsió dels ingressos reals per a aquest 2021.

Sigui com sigui, anualment Sils perdrà 286.861,74 euros dels 5,6 milions que té de pressupost municipal. L'alcalde preveu que, sense tenir aquest "globus d'oxigen", el primer que caurà seran noves inversions. Colomé admet que la pèrdua d'aquesta font d'ingressos comportarà "un replantejament de la despesa" municipal, però sense afectar "la butxaca del ciutadà". Per això, assegura que no vol "espantar" els veïns i garanteix que els serveis actuals que dona el municipi es mantindran.

Al tram de l'AP-7 que transcorre per comarques com el Vallès, Baix Llobregat i Penedès, Acesa deixarà de pagar uns 2,8 milions d'euros als municipis. Sant Celoni serà un dels més afectats, amb 470.790 euros que ja no percebrà a partir de l'any que ve, juntament amb Fogars de la Selva (301.573), Llinars del Vallès (260.663 euros) o la Roca del Vallès (256.148 euros), on hi ha un dels principals peatges. A més, algunes d'aquestes localitats també rebien un import extra si hi tenien ubicada un àrea de servei, com Llinars el Vallès.

A la C-33, l'ajuntament que deixarà de percebre un import més elevat és el de Montcada, concretament 133.584 euros pels seus cinc quilòmetres de tram per aquesta via, a més de 16.246 euros per l'àrea de servei ubicada en el terme municipal. En total, són sis localitats que sumades

deixaran de cobrar 350.439,42 euros a l'any.

Un impacte de més de 3 milions per als municipis tarragonins

Els 27 municipis de les comarques tarragonines per on passen l'AP-2 i l'AP-7 deixaran de percebre 3,14 milions corresponents a l'IBI a partir del 2022. En termes absoluts, la ciutat de Tarragona és la que més diners deixarà d'ingressar perquè és la que suma més quilòmetres d'autopista. En concret, percep 533.000 euros anuals, l'equivalent a un 0,3% del pressupost. Al Vendrell li corresponen 306.000 euros, un import que suposa el 0,5% dels ingressos municipals.

L'impacte més gran, però, el patiran municipis petits que compten amb llargs trams llargs d'autopista. És el cas de Vila-rodonà (Alt Camp), de 1.300 habitants. L'Ajuntament deixarà de rebre 174.000 euros pels 8,2 quilòmetres de l'AP-2 que creuen el terme, la qual cosa suposa el 9,2% del pressupost anual. L'Ajuntament preveu compensar parcialment aquesta minva amb una pujada de l'IBI industrial als polígons per tal de no "desequilibrar" els comptes, segons avança a l'ACN l'alcalde, Ramon Maria Bricollé.

"El que no farem és repercutir a la població aquest menor ingrés que tindrem", garanteix l'alcalde de Vila-rodonà, que dona "per perduda" qualsevol opció de percebre diners amb el traspàs de la via al Ministeri de Transports. Malgrat tot, assenyala Bricollé, la part positiva de tot plegat és que els veïns que en fan ús diàriament "no hauran de pagar peatge cada dia per anar a treballar" després de més de 40 anys.

De la seva banda, l'Ajuntament de Banyeres del Penedès (Baix Penedès) deixarà de cobrar 235.000 euros per l'AP-7, un 7,5% del pressupost. L'alcalde d'aquest municipi de 3.200 habitants, Amadeu Benach, recorda que cobren el 100% de l'impost des del 2017 -abans estava bonificat al 95%- i que, en el seu cas, els han dedicat a eixugar en gran part un deute d'1,2 MEUR. "No els hem destinat a focs artificials perquè sabíem que això caducaria", defensa Benach a l'ACN.

Un peatge de l'AP-7. Foto: ACN

Malgrat tot, el batlle admet que si poguessin cobrar l'IBI un any més tindrien la capacitat d'accelerar importants projectes municipals. "És com si ens traguessin la millor empresa del municipi", resumeix. De cara al futur, l'alcalde es mostra partidari d'implementar la vinyeta a tot l'estat espanyol per deixar de ser "els únics que paguem peatges". A més, proposa que municipis petits per on creua l'autopista percebin una petita part dels ingressos corresponents a aquesta tarifa plana. "Cal posar-se al segle XXI", defensa Benach.

2,9 milions d'IBI al Maresme

El pas per l'autopista per la C-32 genera un impacte de 2,9 milions en concepte d'IBI als ajuntaments del Maresme que a partir de l'1 de setembre d'aquest any també deixaran d'ingressar. Entre els més afectats hi ha Mataró (377.000 euros), Arenys de Mar (368.000 euros), Palafolls (277.000 euros), Sant Pol de Mar (276.000 euros) o Calella (224.000 euros).

L'alcaldesa d'Arenys de Mar, Annabel Moreno, afirma que tot i la "satisfacció" pel fet que els conductors deixin de pagar peatge, l'alliberament de l'autopista suposarà un "daltabaix econòmic" per a molts municipis. L'autopista passa per 23 dels 30 municipis de la comarca, que actualment generen ingressos per aquest concepte.

"Tenir o no aquests diners es notarà moltíssim. Si el del 2021 ja ha estat un pressupost de contenció, el 2022 haurem de deixar de fer certes inversions o retallar serveis", avisa l'alcaldesa arenyenca. L'Ajuntament d'Arenys de Mar té un pressupost d'uns 18 milions i l'impacte de l'IBI de l'autopista és d'un 2%.

Un altre dels municipis més greument afectats és Palafolls, que amb un pressupost d'uns 10 milions deixarà d'ingressar 277.000 euros l'any vinent. "Hi ha molts pocs contribuents que paguin una quantitat d'aquest tipus i adaptar-nos generarà un impacte increïble en una situació de gran complexitat a nivell social i econòmic", avisa l'alcalde, Francesc Alemany.

Per mesurar aquest impacte, Alemany imagina que suposaria concentrar tot l'IBI en un únic servei municipal: "Amb aquests diners es paguen serveis sencers, com la llar d'infants, l'escola de música o una temporada de servei de la piscina municipal. És una quantitat de diners que permet fer moltes coses".

En tots els municipis, aquests ingressos tampoc han estat sempre íntegres per la bonificació que hi havia fins fa uns anys, i que feia que els ingressos fossin, en molts casos anecdòtics. "Això encara fa més feridores les circumstàncies", es lamenta el batlle de Palafolls.

Els setze municipis lleidatans per on passa l'AP-2 deixaran d'ingressar d'IBI 1,3 milions

Els 16 municipis de Lleida pels quals discorre l'AP-2 deixaran d'ingressar en total 1,3 milions d'euros anuals en concepte d'IBI amb l'aixecament del peatge de l'autopista. Es tracta d'Aitona, Soses, Torres de Segre, Sudanell, Montoliu de Lleida, Lleida, Alfés, Albatàrrec, Artesa de Lleida i Puigverd de Lleida, al Segrià, i Castellldans, Juneda, les Borges Blanques, Vinaixa, l'Albi i Tarrés, a les Garrigues. En el cas de les Borges i Alfés, a més de l'IBI pel pas de l'autopista també s'hi inclou el que reben per les àrees de servei situades en els dos termes municipals.

Les poblacions lleidatanes més afectades seran l'Albi i Castellldans que deixaran de percebre cada any d'IBI per l'AP-2 uns 159.000 i 157.000 euros, quantitats que suposen un 10% i un 15% del seu pressupost municipal, respectivament. L'alcalde de Castellldans, Conrad Llovera, explica que destinaven aquest ingrés a subvencionar la llar d'infants, la llar de jubilats i altres millores per al poble. "Són actuacions que difícilment podem cobrir amb l'IBI d'urbana o rústica i no podem

repercutir-ho apujant impostos als veïns", assenyala. Anna Feliu, alcaldessa de l'Albi, també ressalta que no disposar d'aquests diners els obligarà a "deixar de fer algunes coses".

Els consistoris lleidatans per on passa l'AP-2 s'estan plantejant de fer un front comú per reclamar a l'Estat algun tipus de compensació per la pèrdua d'aquests ingressos via IBI, explica Llovera. "Si és una infraestructura estatal no pot ser que ho haguem de pagar els municipis petits, que sempre som els més perjudicats", denuncia l'alcalde de Castellidans.